

Field : Furniture and Decoration

Type : Research Article

Received: 08.10.2016 - *Accepted*: 16.12.2016

Batı Karadeniz Üniversitelerinde Bulunan Meslek Yüksekokullarının Mobilya ve Dekorasyon Programlarının Durumu ve Alternatif Program Açma Çalışmaları¹

Timuçin BARDAK, Kadir KAYAHAN

Bartın Üniversitesi, Bartın Meslek Yüksekokulu Mobilya ve Dekorasyon Programı, Bartın, TÜRKİYE

E-posta: timucinb@bartin.edu.tr

Öz

Mobilya sektörü, yerli ve yabancı orman ürünleriyle insan ihtiyaçlarının karşılanabilmesi için gerekli olan mobilyaların üretimini sağladığı için önemli bir sektördür. Son yıllarda orman ürünleri ve mobilya üretimi sektöründeki gelişmeler değerlendirildiğinde sektörde çalışacak olan bireylerin Mobilya ve Dekorasyon eğitimi almış, yeterli bilgi ve tecrübeye sahip kişilerden oluşmasının gerekliliği oldukça önemlidir. Mobilya ve Dekorasyon Programı, mobilya sektörünün tasarım ve üretim aşamasında ihtiyaç duyduğu nitelikli ara teknik eleman ihtiyacını yetiştirmeyi amaçlayan bir programdır. Günümüzde Mobilya ve Dekorasyon programları içeriği zenginleştirilmiş faklı programlar olarak da açılmaktadır. Bu araştırmada, Batı Karadeniz Bölümü'nde bulunan Düzce, Bolu, Zonguldak, Bartın, Karabük, Kastamonu ve Sinop illerindeki üniversitelerin meslek yüksekokullarındaki Mobilya ve Dekorasyon programlarının mevcut durumları, alternatif olarak açılan programlar, program kontenjanları ve öğretim elemanı yapısı karşılaştırmalı olarak ortaya konulmuştur.

Bu bildiride genelde edebiyat mekân ilişkisinin boyutları; özelde Safiye Erol'un *Ülker Fırtınası* romanında mekân kullanımı ve bu kullanımın önce yapıta etkileri sonra bireysel ve toplumsal anlamda nesnel gerçekliğin görüntülenmesine katkıları incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Mobilya sektörü, mobilya ve dekorasyon programı, endüstri ürünleri tasarımı.

¹ Bu makale, 13-16 Ekim 2016 tarihlerinde Antalya'da düzenlenen Uluslararası Avrasya Spor, Eğitim ve Toplum Kongresi'nde bildiri olarak sunulmuştur.

The Situation of Furniture and Decoration Program of Vocational Schools in West Blacksea Universities and Studies of Opening Alternative Program

Abstract

Furniture industry is an important sector in order to meet the human needs of domestic and foreign production of forest products to ensure that the necessary furniture. Considering the developments in wood products and furniture production in recent years, the necessity of people who have sufficient knowledge and experience and had training in the sector of furniture and decoration is important. Furniture and Decoration Program is a program aiming to train qualified technical staff that it needs in the process of design and production of furniture sector. Today, furniture and decoration programs are opened as different programs which their content is enriched. In this study, Furniture and Decoration Programs' current status, alternatively opened programs, program quotas, faculty structure in Vocational schools of universities in Düzce, Bolu, Zonguldak, Bartın, Karabük, Kastamonu and Sinop located in West Blacksea part, have been put forward comparatively.

Keywords: Furniture sector, furniture and decoration program, industrial products design

Giriş

Dünyadaki küresel rekabet, ülkeleri bilim ve teknolojiyi en iyi şekilde kullanmaya yöneltmiştir. Bu durum teknolojiyi anlayabilen, uygulayabilen, verimli ve kaliteli mal ve hizmet üretebilen, değişen teknolojiye hızla uyum sağlayabilen, yeni ve nitelikli iş gücünü zorunlu kılmıştır. Bu ihtiyacın gerektirdiği insan gücünün karşılanabilmesi için 20. Yüzyılda ABD’de başlayan ön lisans uygulamaları 1960’lı yıllarda çoğu ülkede geliştirilip uygulanmıştır (Akpınar, 2003,10).

Türkiye’de yükseköğretim, 1981 yılında çıkarılan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu (YÖK, 2006) ile akademik, kurumsal ve idari yönden yeniden yapılanma sürecine girmiştir. Bu kanunla bütün yükseköğretim kurumları YÖK çatısı altında toplanmış, bu sayede MYO’lar yükseköğretim kurumu olarak tanımlanmıştır. YÖK kanununda da açıklandığı üzere MYO’ların toplumsal, ulusal ve eğitimsel sorumlulukları vardır (YÖK, 2006).

Pek çok sektöre vasıflı eleman sağlamak amacıyla, üniversiteler her yıl yüzlerce ön lisans mezunu vermektedir. Bu öğrenciler mezun olduktan sonra meslek elemanı ünvanı alarak, kamu ve özel sektörün ilgili alanlarında istihdam edilirler. Ancak ne yazık ki birçok araştırma ve gözlem çoğu öğrencinin bu programları tercih ederken bilinçsiz davrandıklarını ortaya koymaktadır. Öğrencilerin çoğu hangi programı seçtiklerinden bile haberdar olmamaları, ebeveyn ya da öğretmenler tarafından yapılmış tercihler ya da mezun olduktan sonra nerelerde istihdam edileceklerini bilmemeleri gibi birçok olumsuz sebepler söz konusudur. Oysa ülkemizin ekonomik kalkınmasında vasıflı meslek elemanlarının önemi tartışılmaz bir gerçektir (Sarioğlu, 2009;584).

Yeni bölümler öğrencilere geniş bir yelpazeden seçim yapabilme imkânı sağlamasının yanı sıra, açılan bu yeni bölümlerde bazı kriterlerin göz önüne alınması gerekmektedir. Bu bölümlerin başında teknik eğitim veren meslek yüksekokulları gelmektedir. Atölye, laboratuvar, teknik servis gibi alt yapıyı teşkil eden bölümler mutlaka sağlanmalıdır. Ön lisans düzeyinde eğitim veren meslek yüksekokullarının, alt yapı çalışmaları tamamlanması ve meslek ihtiyacı analizi yapılmaması verimsiz ve kalitesiz bir yapı ortaya çıkarmaktadır (Şencan, 2008).

Materyal ve Yöntem

Bu çalışmada Batı Karadeniz Bölümü’nde bulunan Düzce, Bolu, Zonguldak, Bartın, Karabük, Kastamonu ve Sinop illerindeki üniversitelerin meslek yüksekokullarındaki Mobilya ve Dekorasyon programlarının mevcut durumları, alternatif olarak açılan programlar, program kontenjanları ve öğretim elemanı yapısı karşılaştırmalı olarak ortaya konulmuştur.

Batı Karadeniz bölümündeki üniversitelerin bünyesinde bulunan Meslek Yüksekokulları Mobilya ve Dekorasyon programlarının normal öğretimleri, ikinci öğretimleri, kontenjan sayıları Tablo 1 de verilmiştir.

Bulgular

Bu araştırma sonucunda ÖSYM 2015 ve 2016 yerleştirme kılavuzu incelendiğinde batı Karadeniz bölümünde bulunan meslek yüksekokullarında bazı programların kapanıp yerine yeni programların açıldığı ve değişen yerleştirme şekline göre (Sınavsız ve YGS puanı ile) öğrenci sayılarında değişikliklerin olduğu ortaya çıkmıştır. Tablo 1’ de batı Karadeniz

bölümünde bulunan meslek yüksekokullarındaki bölümler ve son iki yıla göre kontenjanları verilmiştir.

Tablo 1. Bölüm Kontenjanları ile Yerleşen Öğrenci Sayıları (K: Kontenjan; Y.Y: YGS ile Yerleşen; S.Y: Sınavsız Yerleşen; T: Toplam)

İL-ÜNİVERSİTE	MYO	PROGRAM	2015				2016			
			K	Y.Y*	S.Y*	T	K	Y.Y*	S.Y*	T
Bartın Bartın Üniversitesi	Bartın MYO	Mobilya ve Dekorasyon	26	0	26	26	26	8	13	21
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi	Bolu MYO	Mobilya ve Dekorasyon	21	0	21	21	-	-	-	-
		İç Mekan Tasarımı	31	0	31	31	31	16	15	31
		İç Mekan Tasarımı	-	-	-	-	31	16	15	31
Düzce Düzce Üniversitesi	Düzce MYO	Mobilya ve Dekorasyon	56	0	56	56	51	11	25	36
Karabük Karabük Üniversitesi	Safranbolu MYO	Mobilya ve Dekorasyon	36	0	36	36	36	5	18	23
		İç Mekan Tasarımı	61	0	61	61	61	31	30	61
		İç Mekan Tasarımı İ.Ö	61	0	61	61	61	31	30	61
Kastamonu Kastamonu Üniversitesi	Tosya MYO	Mobilya ve Dekorasyon	26	0	26	26	21	0	20	20
		Endüstri Ürünleri Tasarımı**	-	-	-	-	-	-	-	-
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi	Çaycuma MYO	Mobilya ve Dekorasyon	21	0	21	21	21	4	10	14

* Okul birincileri ve özürlü öğrenci kontenjanları dahil edilmemiştir.

** Program açılmış fakat kılavuzda yer almamaktadır.

Tablo 1’de görüldüğü üzere; Batı Karadeniz Bölümünde toplam 7 ilde, 6 Meslek yüksekokulunda farklı bölümler bulunmaktadır. Bu bölümlerin toplam öğrenci kontenjanı ise 298 olarak karşımıza çıkmaktadır. Batı Karadeniz Bölümü’nde yer alan meslek yüksekokullarında bulunan programlar isimlerine göre değerlendirildiğinde; en çok “Mobilya ve Dekorasyon”, ikinci olarak “İç Mekan Tasarımı”, üçüncü olarak “Endüstri Ürünleri Tasarımı”, programının bulunduğu tespit edilmiştir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nda öğretim elemanı; “yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim üyeleri, öğretim görevlileri, okutmanlar ile öğretim yardımcılarını” şeklinde tanımlanmaktadır. Öte yandan; öğretim üyesi “yükseköğretim kurumlarında görevli profesör, doçent ve yardımcı doçentlerdir” şeklinde; öğretim yardımcısı ise “yükseköğretim kurumlarında, belirli süreler için görevlendirilen, araştırma görevlileri, uzmanlar, çevirciler ve eğitim - öğretim planlamacılarıdır” şeklinde tanımlanmaktadır (Özdemir vd., 2014: 1088-1089).

Batı Karadeniz Bölümünde bulunan 6 meslek yüksekokulunda Haziran 2016 itibariyle toplam 18 öğretim elemanı görev yapmaktadır. Tablo 2’de öğretim elemanlarının sayısı ve akademik unvana göre dağılımı görülmektedir.

Tablo 2. Meslek Yüksekokullarında Görev Yapan Öğretim Elemanlarının Sayısı ve Akademik Unvana Göre Dağılımları

Üniversite/MYO	Yrd. Doç. Dr	Öğr. Gör.	Öğretim Elemanı Sayısı
Bartın Üniversitesi MYO	1	2	3
Abant İzzet Baysal Üniversitesi MYO		3	3
Düzce Üniversitesi MYO		3	3
Karabük Üniversitesi Safranbolu MYO	1	2	3
Kastamonu Üniversitesi Tosya MYO		2	2
Bülent Ecevit Üniversitesi Çaycuma MYO	1	3	4
Toplam	3	15	18

Tablo 2’ye göre; programlarda en çok öğretim üyesi/elemanı/yardımcısına sahip meslek yüksekokulu; 4 kişi ile Bülent Ecevit Üniversitesi Çaycuma Meslek Yüksekokulu’dur. Öte yandan; Kastamonu Üniversitesi Tosya Meslek Yüksekokulu 2 kişi ile en az öğretim üyesi/elemanı/yardımcısına sahip meslek yüksekokulu olarak göze çarpmaktadır. Araştırma kapsamına alınan meslek yüksekokulları içerisinde yalnızca Karabük Üniversitesi Safranbolu Meslek Yüksekokulu, Bartın Üniversitesi Meslek Yüksekokulu ve Bülent Ecevit Üniversitesi Çaycuma Meslek Yüksekokulunda birer (1) Yrd. Doç. Dr. görev yapmaktadır. Karadeniz Bölgesi’ndeki meslek Yüksekokullarının turizm programlarında görev yapan öğretim elemanları unvanlarına göre incelendiğinde, en fazla (%83,3) Öğr. Gör.’nin bulunduğu belirlenmiştir. Yrd. Doç. Dr. (% 6,7) unvanına sahip olan öğretim elemanları ise meslek yüksekokulu kadrolarında en düşük oranda bulunan öğretim elemanı olarak görülmektedir.

Tablo 3. Ön lisans programlarından DGS sınavı ile tercih edilebilecek Lisans programları

Ön lisans Programları	Lisans Programları
Mobilya ve Dekorasyon	Ağaç İşleri Endüstri Mühendisliği Endüstri Tasarımı Endüstri Ürünleri Tasarımı Endüstriyel Tasarım İç Mimarlık İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı

	İmalat Mühendisliği
	Orman Endüstri Mühendisliği
	Orman Mühendisliği
İç Mekan Tasarımı	El Sanatları
	İç Mimarlık
	İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı
	Mimarlık
	Tezhip (Süsleme)
Endüstri Ürünleri Tasarımı	Endüstri Tasarımı
	Endüstri Ürünleri Tasarımı
	Endüstriyel Tasarım Mühendisliği
	Endüstriyel Tasarım

Tablo 3’de ön lisans programlarından mezun olan öğrencilerin DGS sınavı ile geçebilecekleri lisans programları verilmiştir. Tabloya göre verilen üç ön lisans programından mobilya ve dekorasyon programından mezun olan öğrencilerin daha fazla ve farklı lisans programlarına geçiş yapabildikleri görülmektedir.

Meslek Yüksekokullarında ihtiyaç analizi sağlıklı yapılmadan açılan her bir bölüm veya programda zamanla öğrenci sayısında düşüş olacak ve 10 öğrencinin altına düşüncü de kapanacaktır.

Mesleki eğitim, Toplum içinde bireyin yaşamını sürdürebilmesi için toplumda geçerliliği olan bir mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri ve uygulama yeteneklerinin kazandırılması (Alkan ve diğerleri,1998; Egin,2000). Bu kazanım aşamasının bireyin zihinsel, duygusal, sosyal, ekonomik ve kişisel gelişimi ile bağdaştırılma sürecidir. (Donnelly, 2008).

Meslek yüksekokullarının kuruluş amacı, mesleki eğitim kalitesinin yükseltilmesidir (İçli, 2007, Akt. Öktem ve Şahin,2014). Çünkü her seviyedeki eğitimin amacı, yeterlilik ve kaliteye ulaşmaktır. Hiç şüphesiz Meslek yüksekokullarındaki eğitimin en başta gelen amaçlarından biride yeterlilik ve kaliteye ulaşmaktır (Özgüler, Koca ve Özgüler,2013). Bu bağlamda meslek yüksekokulları “Mesleki ve Teknik Eğitim Sistemi’nin en önemli aşamalarından biridir.

Meslek yüksekokulları, ülkemiz sanayisinin en fazla ihtiyaç duyduğu ara eleman ihtiyacını karşılayacak en önemli eğitim kurumu olarak görülmektedir. Mesleki Teknik Eğitimde önemli bir hususta ulusal ve küresel gelişimleri göz önüne alarak toplumun ve iş dünyasının ihtiyaç, istek ve beklentilerini sürekli karşılayacak şekilde kurumun gelişmesini sağlamaktır(Özgüler, Koca ve Özgüler,2013).

Tartışma ve Sonuç

Sonuç olarak meslek yüksekokullarında Mobilya ve Dekorasyon programının çoğunlukta olması yanı sıra İç mekan tasarımı ve endüstri ürünleri tasarımı programlarının da olduğu

görülmektedir. Bu programların açılmasında Teknik Eğitim Fakültelerinde bulunan Mobilya ve Dekorasyon Öğretmenliklerinin kapatılmasının etkili olduğu söylenebilir. Bu sebeple öğrencilerin Güzel Sanatlar veya Sanat ve Tasarım Fakültelerine gitmek istemeleri ve bu yüzden tasarım ağırlıklı programları tercih ettikleri anlaşılmaktadır.

Meslek liselerini bitirerek bilinçli ve ya bilinçsiz meslek yüksekokullarını tercih eden öğrenciler, bu okullarda kendilerini ait hissettikleri ölçüde var olmaktadır. Okul ortamındaki öğretim elemanları, öğrenciler ve okul çalışanları gibi aktörlerin, öğrencilerin kendilerini okula ait hissetmeleri üzerinde büyük etkileri vardır. Öğretim elemanları, diğer öğrenciler ve okul çalışanları tarafından kabul görme duygusunu yaşayan öğrenciler daha yüksek motivasyona sahip olarak, öğrenmeye daha bağlı olmakta ve okula daha fazla adanmaktadır. Adanma ve bağlılık kavramları öğrencinin performansı ve öğrenme kalitesi ile de yakından ilişkilidir. Öte yandan okuldaki sosyal ortama ait normların ve değerlerin öğrenciler arasındaki etkileşimi teşvik etmesine bağlı olarak öğrencilerin bireysel olarak kabul görmeleri, diğer öğrencilerle ilişkilerini de olumlu yönde etkilemektedir (Osterman, 2000).

Öğrenci bağlılığının oluşması için mevcut olması gereken koşullar eğitimciler tarafından sağlanmaktadır. Bu koşulların başında tüm okulda bağlılık konusunda paylaşılan ortak bir tanımın bulunması gelmektedir. Diğer koşullar; öğretmenlerin öğrenme kriterlerini açık bir biçimde ifade etmeleri ve öğrencilere açık, hızlı ve yapıcı geribildirimde bulunmaları, öğrencilere başarılı olmak için gereksinim duyacakları beceriler hakkında açık ve sistematik bildirimde bulunmaları ve öğrenmeye olan bağlılığın, onların kişiliklerinin değerli bir boyutunu oluşturduğu şeklinde öğrencilerde bir kanaat oluşturmalarıdır (Fletcher.2009).

Alt yapı eksikliği bulunan Meslek Yüksekokullarda hedeflenen eğitim tam donanımla gerçekleşmediğinden öğrencilerin teorik ve uygulamalı derslerden kaynaklanan eksiklikler öğrencilerin iş hayatına atıldıklarında karşılaştıkları birer sorun haline gelecektir. Yeni açılacak olan bir bölüm veya program geniş bir araştırma sonucu bölgeye hitap edecek şekilde açılırsa şüphesiz daha verimli olacaktır.

Yeni bir bölüm veya programı açmak için bölgenin sanayi yapısı, bölgede bulunan firmalar, bölgenin yerel yönetimin meslek yüksekokullarına olan ilgi ve alakası detaylı bir şekilde araştırılmalıdır. Programların açılmasında teknik bir program ise atölye ve laboratuvar için iyi bir fizibilitenin yapılması ve makine teçhizat alımı için gerekli bütçenin hazırlanması da önem arz etmektedir.

KAYNAKÇA

Akpınar, B. (2003). Meslek Yüksek Okullarına Sınavsız Geçiş. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, Yıl: 9, Sayı: 33.

Alkan, C., Doğan, H., Sezgin, İ. (1998). “Mesleki ve Teknik Eğitimin Esasları” Ankara: Alkım Yayınları

Donnelly, M. (2008). Vocational Education, EBSCO Research Starters EBSCO Publishing Inc.

Egin, İ. (2000). Mesleki ve Teknik Eğitimde Program Geliştirme, Nobel Yayınları, Ankara

Fletcher, A. (2009). Defining Student Engagement: A Literature Review <http://www.soundout.org/student-engagement-AF> .11 Nisan 2009 tarihinde alınmıştır.

İçli, G.E. (2007). İşletmelerin Meslek Yüksekokulu Mezunları İle İlgili Görüşleri ve Beklentileri (Lüleburgaz İlçe Sınırlarında Faaliyet Gösteren İşletmeler Üzerine Bir Araştırma)”, Ege Üniversitesi IV. Ulusal Meslek Yüksekokulu Sempozyumu. İzmir.

Osterman, F. K. (2000). Students' need for belonging in the school community. Review of Educational Research, 70 (3), 323-367.

Öktem, Ş. Şahin, F. (2011). Sektör Ve Meslek Yüksekokulu Beklentilerine Bir Örnek: Başkent Üniversitesi Kazan Meslek Yüksekokulu'nda Açılması Hedeflenen Programlara İlişkin Bir Çalışma 2. uluslararası, 6. Ulusal Meslek Yüksekokulları Sempozyumu, 25-27 Mayıs 2011, Aydın.

Özdemir, Y.G., Topcu, Z. (2014). Otel Yöneticileri Tarafından Lisans Düzeyinde Turizm Eğitimi Almış İşgörenlerin Yeterliliklerinin Değerlendirilmesi. 15. Ulusal Turizm Kongresi, 13-16 Kasım 2014, Ankara, ss. 1316-1327.

Özgüler, D., Koca, T. Özgüler, T.A. (2013). Meslek Yüksekokullarında Eğitim Öğretim Süresinin

İrdelenmesi Electronic Journal of Vocational Colleges- Aralık 2013 UMYOS Özel Sayı.

YÖK (2006). Meslek Yüksek Okullarının Bugünkü Durumu ve Mesleki ve Teknik Ortaöğretim

Okullarından Meslek Yüksek Okullarına Sınavsız Geçişin Değerlendirilmesi, Ankara.